

ಕರ्धे

ಖಂಡರ್ತಿ

■ ಪ್ರವೀಣ ಶಾಸೆಭಾಗ

ಕರ್ತೃ: ಸಂತೋಷ್ ಸನ್ಹಿತ್ತು

ನಮಸ್ಕಾರ, ನನ್ನ ಹೆಸರು ವರುಣ. ನಾನು ಕರ್ಥೆ—
ಕಾದಂಬಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ, ಕವನಗಳ
ಕಡೆಗೂ ಕೈ ಹಾಕುವ, ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟರ ಉತ್ಸಾಹಿ
ಯುವಕ! ನನ್ನ ವೃತ್ತಿ ಕಾದಂಬಿ ಬರೆಯೋದೇ.
ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಅಂತ ಏನನ್ನು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ
ಬಿಡಿ. ಹೊಟ್ಟೆ ಬರೆಯುವವನ್ನು ಹಿಟ್ಟಿನ್ನು
ಹುಟ್ಟಿಸಿದವ ಸಯಾದಿಸಿಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ
ಬರವಣಿಗೆ ವೃತ್ತಿಯಾಯಿತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
ಇಷ್ಟೆಮ್ಮೆತ್ತಿಗೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೊಸೋ ಅಥವಾ ಕತ್ತಿಗೆ
ಸ್ವೇತಾಸ್ಮೋಜೋ ಇತಿತ್ತು. ಒಂದಂತು ಸತ್ಯ
ಯಾರೂ ಯಾವುದನ್ನು ಸುಮ್ಮೆ ಮಾಡಲ್ಲ.
ಅದರ ಹಿಂದೆ ಬಲವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಾಧಾರಣವಾದ
ಕಾರಣವಂತೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಇಲ್ಲದೆ
ಒಂದು ಹಲ್ಲುಕಡ್ಡಿಯೂ ಅಲ್ಲಾಡಲ್ಲ ಎನ್ನುವ
ಮಾತೇ ಇದೆಯಲ್ಲ. ಅದೇ ರಿತಿ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ
ಲೇಳಿನಿಯನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿದ್ದು ಮುದ್ದಾಗಿದ್ದ
ಬಬ್ಬಳು ನಾರಿ. ಹೆಸ್ತಿಂದ ರಾಮಾಯಣ,
ಮಹಾಭಾರತವೇ ನಡೆದುಹೋಗಿರುವಾಗ
ನನ್ನದೇನು ಮಹಾ? ಕರ್ತೃ—ಕರ್ಮ ಎಲ್ಲ ಹೆಸ್ತೇ
ಅಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಕ್ರಿಯಾಪಡಗಳವೇ.

ದ್ವಿತೀಯ ಫಿಯುಸಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಂ... (ಬೇಜಾರು
ಮಾಡೆಂಬ್ಬೇಂದೆ) ವ್ಯವಕಲನ ಮಾಡಿದ ನೇನಿನ
ಸುರುಳಿ ಇದು) ನಮ್ಮ ತರಗಿಯ ಹುಡುಗಿಯ
ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರೇಮಕಥೆ ಬರೆದಿದೆ: ನಾನೇ
ನಾಯಕ, ಅವಳೇ ನಾಯಕಿ. ಅದು ಅವಳ ಕೈಗೆ ಶಿಕ್ಷಿ
ಆರಿಯಿನ್ನೂ ಎತ್ತಿಕೊಂಡೆ. ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಿಸಾರದು
ಅಂದರೆ, ನಾನೇ ಕರ್ಫೆಯನ್ನು ಅವಳ ಕೈಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ
ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ‘ಮಧುರ’
ಭಾವನೆ ಚಿಗುರಲಿ ಎಂದು. ನನ್ನ ದುರ್ದಾಷ್ಟ.
ಅವಳಿಗೆ ಕರ್ಫೆಗಳನ್ನು ಓದುವ ಅಭಿರುಚಿ ಇರಲಿಲ್ಲ
ಅಂತ ಕಾಣಿತ್ತದೆ. ಕರ್ಫೆ ಬರೆಯುವ ಮುಸುಡಿಯಾ
ಇದು? ಎಂದೆನ್ನುತ್ತ ಅವಳು ಅಂದು ಹೇಳಿದ
ಮಾತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಗಲೂ ಚಳಿಯಾದಾಗಲೆಲ್ಲ
ನೇನಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆರುತ್ತೇನೆ. ಆ ಅವಮಾನವನ್ನು
ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಲೇಬಿನಿ ಹಿಡಿದೆ. ಓದು
ನಿಂತ ನೀರಾಯಿತು. ಅಪ್ಪ ತುಟಿ ಬಿಂಜಲಿಲ್ಲ, ಅಮ್ಮ
ತುಟಿ ಮುಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದೇ ಬಿಂತೆ: ನನ್ನ
ಮದುವೆಯ ಬಗ್ಗೆ!

ಒಂದದೆ ಇದ್ದೆ ಹೆಸ್ತು ಸಿಗಲ್ಲ ನೋಡು
ಎನ್ನುವ ಅಮ್ಮನ ಮಾತು ಉಪ್ಪ ತಿನ್ನದೆ ಇದ್ದರೆ
ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಆಗಲ್ಲ ಅನ್ವಯಂತಾಗಿತ್ತು.
ಫಿಯುಸಿ ಓದಿದವನಿಗೆ ಹೆಸ್ತು ಸಿಗುವುದು ಎಷ್ಟು
ಕವ್ವ ಅನ್ನುವ ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿ ಸಹಿತ
ಮಾಡಿಸಿದ್ದಿರಿದ ನಾಗೂ ಒಂಚಾರು... ಹೇದು
ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿನೇ ಭಯವಾಯಿತು. ಮದುವೆಗೆ

ಬೇಕಾದ ಅಹಂತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಡ್ರಿಯನ್ನು
ಪಡೆಯೋಣ ಅಂತ ಬಿ.ಎಸ್.ಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಅದರೆ
ಮನಸ್ಸು ಮೆದುಳಿನ ತಕದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲು
ಹಿಡ್ವಿವಿಲ್ಲ. ಬರವಣಿಗೆಯ ಚಟ್ಟ ಹಿಡಿತ್ತು.
ಕಾಲು ಮನಯ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿತ್ತು.

ಈ ವರ್ಷ ಕಳೆಯುವದರೆಂಳಗೆ
ಮದುವೆ ಮಾಡಿ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ
ಮುಗಿಯುವದರೆಂಳಗೆ ಮೊಮ್ಮೆಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಆಟ
ಅಡ್ಡಿತ್ತೀನಿನ ಅನ್ನೋ ಅಮ್ಮನ ಅತ್ಯಾವಾಸವನ್ನು
ಕಂಡಾಗ ನಾಗೂ ಖಿಂಬಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ
ಅವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನಾದರು ಅಂದುಕೊಂಡರೆ
ಸಾಧಿಸಿಯೇ ತೀರುವ ಜಾಯಮಾನದವರು.
ಹೀಗಾಗಿ, ಸಹಜವಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಅನಂದಕ್ಕೆ
ಪಾರವನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮರಯೋಕಾಗತ್ತು?
ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕಾರಣವಂತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂತ ಪಣ ತೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.
ಅಮ್ಮ ಹುಡುಗಿಯ ಹುಡುಕಾಟದ್ದಿದ್ದೇನೆ. ಅಮ್ಮ ದಿನವೂ ಹುಡುಗಿಯರ ಭಾರತೀಯನ್ನು
ತರೋಣು. ನಾಗೂ ನೋಡಿ ನೋಡಿ, ಹುಡುಗಿಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ
ಬೇಜಾರಾಹಿಕೊಂಡರೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು
ಹೆಚ್ಚುವರು ತುಳಿಕೊಂಡರು. ಈಗ ನಮ್ಮನ್ನು
ಹೆಚ್ಚುವರು ತುಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿಶ್ಚಯಕ್ಕೆ
ಭಾರವನ್ನು ಸೇರಿಸುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆನೂ
ವಾದಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಭಗಿರಥನ
ಅಪರಾವತಾರವಾದ ಅಮ್ಮ ಬಿಡಿಕೆಕ್ಕಲ್ಲ.
ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹುಡುಗಿಯ ಪೋಕೋಗೆ ಮನಸೋತ್ತು
ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಾನು ಬಿಟ್ಟಿಕೊಂಡರೂ ಹುಡುಗಿಯ
ಕಡೆಯಿಂದ ಕೆಂಪುದಿಂದ. ಕಾರಣ: ಹುಡುಗಿ ಕಡಿಮೆ
ಒಂದಿದ್ದಾನೆ. ಮತ್ತೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ!
ಟಕ್... ಟಕ್...

ಅಮ್ಮ ಬಾಗಿಲು ತಪ್ಪಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಚಯ
ಇಪ್ಪ ಸಾಕು. ಕಥೆ ಶುರುಮಾಡೋಣ.
‘ಬಳಗೆ ಬಾರಮ್ಮ’, ಕರೆದೆ ಮುಖಿದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ
ಪೂರ್ವೀನ ನಗುವೆನೂದಿಗೆ ಬಾಗಿಲು ತಳ್ಳುತ್ತ
ಒಳಬಂದ ಅಮ್ಮನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಭಾವಚಿತ್ವವೋಂದಿತ್ತು.
ಹೆಸರು ಘಾಲ್ಣಿ ಅಂತ. ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಣಿ. ಎಷ್ಟು
ಚೆಂದ ಇದ್ದಾಗಿ ನೋಡೋ— ಯಾವ ಮದುವೆ
ಬೆಲ್ಲೇಕರ್ಗಾ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದರೆ ಉಸುರಿದರು.
ಭಾವಚಿತ್ವವನ್ನು ನೋಡಿ ಅಮ್ಮನ ಕೈಗೆ
ಕೊಟ್ಟು ಬೇಸರಿದಿದೆ, ‘ನಾಗೆ ಈಗಳೇ ಮದುವೆ

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಪ್ಪ ಇಲ್ಲ. ಒತ್ತಾಯ

ಮಾಡಬೇಡೆ’ ಎಂದು ಒಳಗೆ ಆಸೆ ಇದ್ದರೂ
ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರೆಯ ಹೇಳಿದೆ.

‘ಮತ್ತಾವಾಗ ಮದುವೆ ಆಗಿಯ? ತಂಬಾ
ತಡವಾದರೆ...’ ಎನ್ನುತ್ತ ಅಮ್ಮ ಆಚಿಂಚೆ
ನೋಡಿಕೊಂಡಿರು.

‘ಅದರ ಏನು?’ ಪ್ರತಿಸ್ವಾಲನ್ನು
ಹಾಕಿ. ಅಮ್ಮ ಒಂದು ಕ್ಕಣ ತಡೆದು
ಮುಜುರಬಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತ. ‘ಮಕ್ಕಳು
ಅಗುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಯಂತೆ’
ಎಂದರು.

‘ಯಾರು, ಆ ಸ್ವೇಂಟ್ಪ್ರಾ ಪ್ರಾಣ ಹೇಳಿದ್ದ್ವಾ?’

ನಾಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು, ಇದೆಲ್ಲ ಕೆತ್ತಾಪತ್ತಿ
ತಂಗಿಯದೆ ಎಂದು. ಹೌದು—ಇಲ್ಲ ಎರಡೂ
ಅನ್ನುವಂತೆ ಅಮ್ಮ ತಲೆಯಲ್ಲಾಡಿಸಿದರು. ನಾನು
ನಗುತ್ತ, ‘ತಡವಾಗಿ ಮದುವೆಯಾದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತ
ಮಕ್ಕಳು ಹಟ್ಟಿತ್ತಾರೆ. ಯಾಕೆ ಹೇಳು?’
ಕೇಳಿದೆ. ಗಳಿತೆದ ಸಮಸ್ಯೆಯನೋ ಅನ್ನವಂತೆ
ಅಮ್ಮ ಮುಖ ಮಾಡಿದರು. ‘ಯಾಕೆಂದರೆ
ನಾವು ಪ್ರಬುಧಾರಿಯತ್ತೇವಲ್ಲ.’ ನಗುತ್ತ
ಸಮಜಾಯಿಷಿ ನೀಡಿದರೂ ಪ್ರಾಣಮಾ
ಹೊಸದೊಂದು ಹುಳವನ್ನು ತಲೆಯೋಳಿಗೆ
ಇಳಿದ್ದಳು. ‘ಇರಬಹುದಾ?’ ಮನಸ್ಸು ಅಳಿಕಿತು.

ಅಮ್ಮ ನನ್ನ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು,
‘ಹುಡುಗಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂಬಾ ಬಡವನಿದೆ.
ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೂ ಸಂಬಂಧವನ್ನು
ತವರಿಗೆ ಕಳಸಲು ಬಿಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಹುಡುಗಿಗೆ
ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರಂತೆ. ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ
ಬಿಟ್ಟಿಕೊಂಡ್ರಿ. ಮುಂದಿನವಾರಂ... ಒಂದುಕ್ಕಣ
ಅನುಮಾನಿಸಿ, ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ ಇಟ್ಟೊಂದಿದ್ದೇವಿ’
ಎಂದರು ಉಳಿಕುತ್ತ.

‘ನನ್ನ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀತಿತಾರ್ಥನಾ?’
ಸಮಸ್ಯೆ ಮಾತಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಮನಸ್ಸಿಗಳೇ
ರಕ್ಷಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಅಯಂ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಲು ಈ
ಬಡವಾಯಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಕೊಂಡಳಿಲ್ಲ.

‘ಅಮ್ಮ ಕಣ್ಣೀಗೆ ಅಳೆಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ,
‘ಹಾಗ್ಯಾಬ್ಜ್’. ನಿನ್ನ ಬಯೋದೇಚಾಕ್ಸೆ ಹೇಣ್ಣು
ಸಿಗೋರು ಎಪ್ಪು ಕಟ್ಟ ಅಂತ ಗೊತ್ತುಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ
ಅವರು ಅವಸರ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೂ...’
ಬಾಯಿಯ ತುದಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ನೀತಿಗೆ ತೆಗೆದು
ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನ ಇಟ್ಟೊಂದಿದ್ದೇವಿ
ಬಹಳಿಗೆ ನೀತಿಗೆ ನೀತಿತಾರ್ಥನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿತ್ತು.